

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ I

Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices. Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: «Non dubito quin calva esse nolis. Quid ergo non times ne istae te calvam faciant?»

ΚΕΙΜΕΝΟ II

Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cervā sese monitum esse praedicabat. Ea cervā quodam die fugit et perisse credita est.

ΚΕΙΜΕΝΟ III

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causā poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamōre deinde ancillarum in cubiculum vocātus Brutus ad eam obiurgandam vēnit, quod tonsōris praeripuisset officium.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων με έντονη γραφή.

Μονάδες 20

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ).

1. Οι *Μεταμορφώσεις* είναι έργο του Ορατίου.
2. Ο Τίβουλλος ανήκει στη χορεία των μεγάλων Λατίνων ελεγειακών ποιητών.
3. Οι βουκολικές *Εκλογές* του Βεργιλίου στηρίζονται στο έργο του Θεοφράστου.
4. Το έργο του Τίτου Λίβιου αποτελείται από 14 βιβλία.
5. Το έργο *Για την αρχιτεκτονική* (De architectura) είναι του Βιτρούβιου.

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα από μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νεοελληνικής γλώσσας:
τρακτέρ, θετικός, ένστικτο, νεύμα, τσεκούρι

Μονάδες 10

Γ1. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις / συνεκφορές:

ornatrices(I) : την ονομαστική ενικού
vestem (I): την αφαιρετική ενικού
aliis (I): τη γενική ενικού στο ίδιο γένος
tempus(I) : την αιτιατική πληθυντικού
filiam (I): τη δοτική πληθυντικού
pater(I) : τη γενική πληθυντικού αριθμού
quid (I) : την ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους
istae(I) : την αιτιατική ενικού του ουδέτερου γένους
te(I) : τη γενική πληθυντικού στο τρίτο πρόσωπο
eximia pulchritudinis (II) : την αφαιρετική ενικού αριθμού
quodam die(II) : την αιτιατική ενικού αριθμού
viri (III): την κλητική ενικού αριθμού
cultellum (III) : την ονομαστική πληθυντικού αριθμού
unguium (III): την κλητική πληθυντικού αριθμού
officium (III): τη γενική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 9

β. *utilia, durius*: να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών.

Μονάδες 6

Γ2. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

intervenit (I) : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
oppressit (I) : το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
deprehendit (I): το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
extraxit(I) : το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην παθητική φωνή
mallet (I): το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα
respondisset : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
obiecit (I): το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην παθητική φωνή
polis (I): το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα
persuasit (II) : το ίδιο πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή
conloqui(II) : τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
docere(II) : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
factu (II): το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα στην παθητική φωνή
interficiendo (III) : το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή
cognovisset(III) : την αφαιρετική σουπίνου
resecandorum(III): το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην άλλη φωνή

elapso(III): το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού
vulneravit (III): τη γενική γερονδίου
venit (III): τη μετοχή ενεστώτα στην αιτιατική ενικού αριθμού και στα τρία γένη

Μονάδες 10

β. perisse: Να γράψετε α) τα τρία πρόσωπα του πληθυντικού αριθμού της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα, β) την ονομαστική και γενική ενικού και πληθυντικού αριθμού της μετοχής ενεστώτα του ουδέτερου γένους.

Μονάδες 5

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα) :

vidisse: είναι ..... στο .....
illi: είναι ..... στο .....
pulchritudinis: είναι ..... στο .....
dono : είναι ..... στο .....
factu : είναι ..... στο .....
ancillarum : είναι ..... στο .....

Μονάδες 6

β. «ne istae te calvam faciant»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα1) και τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδες 2), την έγκλιση (μονάδα 1) και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 3).

Μονάδες 8

Δ2. α. «Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva»: Να μετατρέψετε την πλάγια ερωτηματική πρόταση της περιόδου σε ευθεία ερώτηση με όλους τους δυνατούς τρόπους ως προς την εισαγωγή.

Μονάδες 3

β. quod imperandum militibus esset: Να αντικαταστήσετε τον τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας με τον αντίστοιχο τύπο του debeo+απαρέμφατο (μετατροπή παθητικής σύνταξης σε ενεργητική).

Μονάδες 8

γ. Porcia cultellum tonsorium unguium resecandorum causa poposcit: Να δηλώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 5

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

- 1.** Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
- 2.** Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- 3.** Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
- 4.** Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
- 5.** Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 6.** Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 7.** Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΔΑΒΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΑ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ)

Φροντιστήρια ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ